

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Уварова А.О. «Конституційне право володіти, користуватися і розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності», що подається на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»

1. Актуальність теми дослідження та її зв'язок з планами наукових робіт.

Сферу творчого потенціалу людини неможливо окреслити кордонами. Так, результати інтелектуальної, наукової чи творчої діяльності є не лише продуктом, здатним приносити дохід його творцю, насамперед, вони являються фундаментом для розвитку інноваційної економіки держави. Конституція України закріплює за кожним право володіти, користуватися і розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності. А утвердження і забезпечення цього права являється головним обов'язком держави.

Разом із тим, питання, пов'язані із реалізацією інтелектуальної, творчої діяльності, структурних елементів конституційного права володіти, користуватися і розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності, його гарантій та захисту характеризуються теоретичною неопрацьованістю. Це ставить перед наукою конституційного права завдання з розробки теоретичних положень та практичних рекомендацій щодо вдосконалення конституційно-правового регулювання права володіти, користуватися і розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності.

З огляду на викладене, дослідження конституційного права володіти, користуватися і розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності є актуальним, теоретично та практично назрілим.

Дослідження виконане у рамках науково-дослідної теми кафедри конституційного права та порівняльного правознавства «Конституційно-правове будівництво на зламі епох: пошуки оптимальних моделей». Номер державної реєстрації – 0119U102624.

2. Наукові положення, розроблені особисто дисертантом та їх новизна.

Представлені в дисертації положення, концептуальні засади, структура, постановка завдань та їх вирішення, узагальнені висновки є результатом реалізації авторських ідей і самостійно виконаної наукової праці. Наукова новизна одержаних результатів зумовлена тим, що в дисертаційному дослідженні вперше у вітчизняній конституційно-правовій науці на основі наукових здобутків, міжнародних договорів, законодавства України та зарубіжних держав, практики його застосування, рішень Європейського суду з прав людини проведено комплексне дослідження конституційного права володіти, користуватися і розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної діяльності, що дало змогу обґрунтувати нові теоретичні та прикладні положення і висновки.

У роботі обґрунтовано низку концептуальних положень, узагальнень та висновків, які відповідають критеріям наукової новизни, зокрема:

вперше:

- сформульовано авторське визначення поняття об'єктивного права кожного володіти, користуватися і розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності, як офіційно виражені та визнані у суспільстві правила поведінки учасників конституційно-правових відносин, пов'язаних зі створенням, володінням, користуванням та розпорядженням результатами інтелектуальної, творчої діяльності, що охороняються державою, згідно з якими поведінка учасників цих відносин оцінюється як правомірна або неправомірна;

- встановлено, що новизна результату творчої діяльності та спосіб здійснення інтелектуальної діяльності є невід'ємним сутнісним елементом об'єктивного конституційного права володіти, користуватися і розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності;

- виділено ознаки конституційного права володіти, користуватися і розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності;

- досліджено елементи змісту конституційного права кожного володіти, користуватися і розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності;

- встановлено коло суб'єктів конституційного права володіти, користуватися і розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної діяльності;

- сформульовано визначення гарантій права кожного володіти, користуватися і розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності.

удосконалено:

- наявну в науці конституційного права концепцію щодо співвідношення між правом володіти, користуватися та розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності та іншими правами і свободами людини і громадянина;

- підхід щодо забезпечення національної безпеки як особливого виду публічних інтересів та ролі конституційно-правового механізму забезпечення права кожного володіти, користуватися та розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності в цьому;

- концептуальні підходи до вдосконалення конституційно-правового регулювання суспільних відносин, які виникають при реалізації права кожного володіти, користуватися і розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності;

- наявну в науці конституційного права концепцію щодо розуміння організаційно-правових гарантій права кожного володіти, користуватися і розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності;

- розуміння нових підходів до застосування судами України норм права, що регулюють відносини у сфері обігу вакцин, пов'язані з передачею права власності на реєстраційні посвідчення на них та перенесенням виробництва вакцин з однієї країни в іншу.

набули подальшого розвитку:

- уявлення про поняття та зміст понять «інтелектуальна діяльність», «творча діяльність», «інтелектуальна творча діяльність», «інтелектуальна власність», «звичайні очікування», «легітимні очікування»;

- положення щодо незалежності авторського права та права власності на матеріальний об'єкт (матеріальний носій);

- твердження, що не ефективність конституційно-правового механізму реалізації права кожного володіти, користуватися і розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності створює бар'єри вільної торгівлі об'єктами права інтелектуальної власності та є загрозою національній безпеці;

- уявлення щодо особливостей захисту конституційного права кожного володіти, користуватися і розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної діяльності;

- положення щодо критеріїв дотримання вимоги «передбачене законом» при втручанні держави в конституційне право людини і громадянина володіти, користуватися і розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної діяльності.

3. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються. Усі наукові результати достовірні та достатньо обґрунтовані, що підтверджується наступними положеннями:

- основні положення та висновки дисертації були оприлюднені на міжнародних наукових та науково-практичних конференціях;

- основні положення дисертації викладені у трьох наукових статтях, опублікованих у фахових виданнях, у тому числі в одному зарубіжному науковому виданні, серед яких, «Порівняльно-аналітичне право», «Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»», «Visegrad Journal on Human Rights».

4. Наукове та практичне значення дисертаційної роботи. Результати дисертаційного дослідження можуть бути використані у:

– науково-дослідній роботі – для подальшого аналізу конституційного права володіти, користуватися і розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності;

– нормопроектній та правотворчій діяльності – з метою розвитку законодавства України з питань забезпечення конституційного права володіти, користуватися і розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності;

– навчальному процесі – під час підготовки навчально-методичних матеріалів, навчальних посібників, підручників із конституційного права України, порівняльного конституційного права, міжнародного захисту прав людини тощо.

5. Використання результатів роботи. Основні положення, узагальнення та висновки дисертаційного дослідження автором апробовані на засіданнях кафедри конституційного права та порівняльного правознавства ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Основні положення та висновки дисертації були оприлюднені на міжнародних науково-практичних конференціях, зокрема: Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні тенденції розвитку законодавства України в контексті проведення державних реформ», Міжнародній науково-практичній конференції «Питання дискреційних повноважень у функціонуванні органів публічної влади» та на II Всеукраїнській науково-практичній конференції «Державотворчі процеси в Україні: реалії сьогодення».

6. Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана з правильним вживанням юридичної та спеціальної термінології. Спільне викладення в дисертації матеріалів дослідження, наукових положень, висновків і рекомендацій забезпечують легкість і доступність їх сприйняття.

7. Відповідність діючим вимогам щодо оформлення дисертації. Дисертація Уварова А.О. на тему: «Конституційне право володіти, користуватися і розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності» є завершеним і самостійним науковим дослідженням, результати якого мають цінність і наукове значення для подальших досліджень конституційно-правового регулювання механізму володіння, користування та розпорядження результатами інтелектуальної, творчої діяльності. Дисертація складається зі вступу, двох розділів, котрі поділені на 6 підрозділів, висновків,

списку використаних джерел, що містить 214 найменувань. Загальний обсяг дисертації становить 205 сторінок, з них основного тексту – 146 сторінок.

Список використаних джерел містить 232 найменування, з них значна увага приділена національним та міжнародним законодавчим актам, судовій практиці, а також публікаціям у фахових виданнях України та іноземних держав.

8. Відповідність змісту дисертації спеціальності, з якої вона подається до захисту. Дисертаційна робота Уварова А.О. «Конституційне право володіти, користуватися і розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності» відповідає паспорту спеціальності 081 «Право». Це забезпечується предметною областю дослідження та основними методами дослідження.

9. Зауваження та рекомендації:

- більше уваги доцільно було б приділити юридичній відповідальності за порушення та/або обмеження конституційного права володіти, користуватися та розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності;

- ґрунтовнішого розкриття потребувала практика Європейського суду з прав людини з питань механізму реалізації права володіти, користуватися та розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності.

Відзначимо, що здобувачем було враховано значну кількість основних рекомендацій, наданих рецензентами у процесі попередніх обговорень роботи. Зазначені зауваження та побажання не впливають на загальну позитивну оцінку роботи та не зменшують її наукової новизни і практичної цінності, тому не є перешкодою для її представлення в спеціалізовану вчену раду для офіційного захисту.

10. Відповідність дисертації вимогам, передбаченим «Порядком проведення експерименту із присудження ступеня доктора філософії».

Дисертаційна робота Уварова Анатолія Олеговича на тему: «Конституційне право володіти, користуватися і розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності» повністю відповідає вимогам пунктів 9-15 «Порядку проведення експерименту із присудження ступеня доктора філософії» Постанови Кабінету Міністрів України №167 від 06.03.2019 р.

11. Кількість наукових публікацій, повнота опублікування результатів дисертації та особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих співавторами та зарахованих за темою дисертації. Основні положення дисертації викладені у 3 наукових статтях, опублікованих у фахових виданнях, у тому числі в одному зарубіжному науковому виданні, а також у 3 тезах доповідей на науково-практичних конференціях.

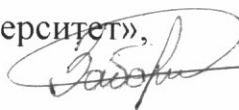
12. Результати перевірки роботи на академічний плагіат. У ході перевірки дисертації запозичень матеріалу без посилання на відповідне джерело не виявлено. Перевірка проводилася сертифікованою програмою Unicheck.

Результати дисертації апробовано на засіданні фахового семінару №1 від 14.06.2021 р. За результатами засідання фахового семінару ухвалено затвердити позитивний висновок рецензентів щодо рекомендації захисту в спеціалізованій вченій раді дисертаційної роботи Уварова Анатолія Олеговича на тему: «Конституційне право володіти, користуватися і розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності» на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Дисертаційна робота **рекомендована до захисту** у спеціалізованій Вченій Раді за спеціальністю 081 «Право».

Рецензент:

професор кафедри цивільного права та процесу
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»,
доктор юридичних наук, професор

В.В. Заборовський

Рецензент:

доцент кафедри конституційного
права та порівняльного правознавства ДВНЗ
«Ужгородський національний університет»,
доктор юридичних наук, доцент

О.О. Піфко